

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/87/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8408201797
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8408201797.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Branislava Brezu a Mgr. Miloša Koleka, v spore žalobcu F. J. X., nar. X.X.XXXX, bytom A. XXX/XX, W., proti žalovaným: 1./ F. Q. A., V. S. W., M. P. 8, zastúpený Advokátska kancelária Hovan a Hospúdko, s.r.o., so sídlom M. Gorkého 8, Spišská Nová Ves, 2./ R. X., rodená Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z., H. XA, o ochranu osobnosti s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovaného v 1.rade proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok zo dňa 13.1.2016 č. k. 4C/128/2011-266 a o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Kežmarok zo dňa 9.10.2015 č. k. 4C/128/2011-234 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou v 2.rade.

Mení rozsudok vo výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 1.rade tak, že v tejto časti žalobu zamietá.

Žalovanému v 1.rade sa nepriznáva náhrada trov konania vo vzťahu k žalobcovi.

Žalovanej v 2.rade sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalobcovi.

Mení uznesenie zo dňa 9.10.2015 č. k. 4C/128/2011-234 tak, že ukladá žalobcovi poriadkovú pokutu vo výške 20,- eur, ktorú je povinný zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti uznesenia na účet OS Kežmarok.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie návrh žalobcu na prerušenie konania do skončenia konania veci vedenej na OS Brezno sp. zn. XT/XX/XXXX zamietol. Určil, že odňatím dvoch listín osobnej povahy zo súkromia žalobcu a ich sprístupnením tretím osobám došlo zo strany žalovaných v 1./ a 2./ rade v súvislosti s ich predložením do trestného spisu Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 1T/74/2005 na pojednávaní dňa 11.5.2006 k zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcu v časti týkajúcej sa jeho súkromia. Návrh v časti o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch zamietol a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil v zmysle ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na znenie petitu návrhu v časti určenia existencie zásahu do osobnosti žalobcu súd prvej inštancie skúmal, či konanie žalovaných v 1./ a 2./ rade, ktorí spoločným konaním mali z jeho súkromia odňať dva listy osobnej povahy a predložiť ich do trestného spisu, zasiahlo do súkromia žalobcu, a to navyše v takej miere a takých charakterom, že došlo až k zásahu jeho osobnostných práv. Zdôraznil, že rozdielne postavenie žalovaných, keď žalovaný v 1. rade je advokát a žalovaná v 2. rade ako fyzická osoba - manželka žalobcu, predpokladá potrebu skúmania ich konania samostatne, avšak v určitej spoločnej

časovej a príčinnej súvislosti. Bolo zistené, že tieto dva listy boli konaním žalovanej v 2.rade dané do dispozície žalovaného v 1. rade, ako advokáta, a preto súd preskúmal, ako žalovaný v 1. rade s týmito listami nakladal a či týmto konaním nezasiahol do súkromia žalobcu. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na ust. §1 ods. 1,2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii. Zdôraznil, že obrana žalovaného v 1.rade spočívala najmä v tom, že ako advokát žalovanej v 2. rade plnil jej pokyny, ako jej splnomocnenec nekonal vo vlastnom mene, ale v mene žalovanej v 2.rade a na jej účet. Dôvodom predloženia týchto listov v trestnom konaní malo byť preukázanie viny žalobcu, ktorý je obžalovaný pre trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby a ktorého sa mal dopustiť voči žalovanej v 2. rade. Súd prvej inštancie poukázal na § 18 ods. 1 Zákona o advokácii, v zmysle ktorého advokát nie je viazaný pokynmi klienta, ak tieto pokyny sú v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi a je povinnosťou advokáta ako osoby znalej práva o tejto skutočnosti svojho klienta poučiť. Súd sa nestotožnil s názorom žalovaného v 1.rade, že prevzatie plnej moci a realizovanie pokynu klienta ho zbavuje zodpovednosti, keďže nekoná vo vlastnom mene. Žalovaný v 1. rade nebol povinný rešpektovať pokyn žalovanej v 2. rade, ktorým by zasiahol do súkromia žalobcu chráneného zákonom, aj keď ide o osobu obžalovaného. Ak žalovaná v 2. rade taký pokyn vydala, bolo povinnosťou žalovaného v 1. rade upozorniť ju na prípadný zásah do osobnostných práv žalobcu. Až v prípade, ak by žalovaná v 2. rade aj po upozornení na tomto svojom pokyne trvala, bolo by možné považovať konanie žalovaného v 1. rade za dovolené s tým, že by neboli prekročené zákonné medze zásahu do práv iného. Uvedené však zo záznamu z porady s klientom a ani z iných dôkazov nevyplývalo, hoci žalovanému v 1. rade, ako osobe s právnickým vzdelaním muselo byť zrejmé, že dispozícia so súkromnou korešpondenciou žalobcu môže predstavovať zásah do jeho práva na súkromie. Pre úspešnosť uplatnenia práva na ochranu osobnosti Občiansky zákonník nevyžaduje zavinenie na strane toho, kto sa neoprávneného zásahu dopustil. Vzhľadom na tento objektívny princíp zodpovednosti je v prípade žalovaného v 1. rade rozhodujúce to, že k zásahu do súkromia žalobcu došlo bez ohľadu na existenciu zavinenia, a to už samotným oboznámením sa s obsahom týchto listov, ktoré mu žalovaná v 2.rade poskytla, pretože už len spôsob, akým žalovaná v 2.rade listy získala, o ktorom žalovaný v 1. rade vedel, predstavoval zásah do súkromia žalobcu. Táto vlastnosť listov získaných spôsobom zasahujúcim do súkromia žalobcu sa ďalšou dispozíciou s nimi žalovaným v 1. rade preniesla aj na tohto žalovaného, pretože o ich pôvode a obsahu vedel a žalovanú v 2.rade, ako svoju klientku neoboznámil s tým, že jej pokyn na ich predloženie do súdneho spisu môže predstavovať zásah do osobnostných práv žalobcu. K obrane žalovaného v 1.rade vzťahujúcej sa na postavenie žalobcu ako obžalovaného v trestnom konaní súd prvej inštancie uviedol, že o zásah do osobnosti fyzickej osoby nepôjde, ak je tento zásah dovolený zákonom. Je nepochybné, že v zmysle Trestného poriadku je splnomocnenec poškodenej osoby oprávnený predkladať v jej mene listinné dôkazy na hlavnom pojednávaní, avšak v tomto prípade nie je splnená podmienka primeranosti tohto zásahu. Za situácie, že toto nie je jediný dôkaz proti žalobcovi, je z hľadiska proporcionality práv na vyššej úrovni právo žalobcu na súkromie, ako právo žalovaných predkladať dôkazy v trestnom konaní svedčiace o vine obžalovaného. K zásahu do súkromia žalobcu nedošlo spôsobom, ktorý legitímne predpokladá Trestný poriadok vo vzťahu k obžalovanému a konanie žalovaných možno v tomto prípade považovať za exces, ktorý nie je primeraný účelu a zásadám trestného konania. Vzhľadom na vyššie uvedené mal súd prvej inštancie zato, že žalovaný konali spôsobom popísaným v druhom odseku výrokovej časti rozsudku a týmto ich konaním došlo k zásahu do práva žalobcu na ochranu osobnosti v časti týkajúcej sa jeho súkromia. Konanie žalovaných vytvára z časového a logického hľadiska jeden celok. Tým je daná aj spoločná zodpovednosť žalovaných. Preto návrhu žalobcu v tejto časti vyhovel. Rozhodol o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania do skončenia jeho trestnej veci vedenej na Okresnom súde v Brezne. V tejto súvislosti súd prvej inštancie zdôraznil objektívny charakter zodpovednosti oboch žalovaných za predloženie listov do trestného spisu. Uviedol, že je potrebné oddeliť občianskoprávnu rovinu preskúmania zásahu do súkromia žalobcu a trestnoprávnu rovinu hodnotenia tohto dôkazu z hľadiska jeho zákonnosti alebo skutkovej relevantnosti, ktoré je v kompetenciu súdu v trestnej veci. Výsledok trestného konania nemôže zvrátiť stav, že boli odňaté zo súkromia žalobcu listy spôsobom odporujúcim zákonu, a teda, že došlo k zásahu do jeho práv. Pokiaľ ide o žiadanú peňažnú náhradu, súd prvej inštancie poukázal na § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Podľa súdu z dokazovania nevyplývalo, že odňatím listov zo súkromia žalobcu a ich predložením do trestného spisu došlo k zníženiu dôstojnosti žalobcu alebo jeho vážnosti v spoločnosti. Žalobca neuviedol a nepreukázal, ako sa predloženie týchto listov do trestného spisu dotklo jeho spisovateľskej činnosti, rodinného života, pracovnej sféry, vzťahu verejnosti k nemu, prípadne, ako negatívne sa prejavilo vo vnímaní jeho osoby okolím a podobne. Tieto okolnosti z vykonaného dokazovania nevyplývali. Súd zdôraznil, že na priznanie nemajetkovej ujmy nestačí len možnosť zníženia dôstojnosti alebo vážnosti žalobcu, ale k tomuto zníženiu musí aj skutočne dôjsť, čo preukázané nebolo. K argumentácii o prístupe k týmto listom sudcami a súdnymi osobami,

ktoré pracujú so spisom súd uviedol, že súdny spis nie je verejne prístupný, oboznamovať sa s ním môžu iba konkrétne osoby, aj to pod podmienkou zachovania mlčanlivosti. Informácie z týchto listov sa teda nemôžu dostať na verejnosť a tým spôsobili zníženie dôstojnosti alebo vážnosti žalobcu v spoločnosti. Súd konajúci v trestnej veci tiež môže rozhodnúť o vylúčení verejnosti z hlavného pojednávania na čas vykonávania dokazovania čítaním týchto listov na hlavnom pojednávaní, ak by to považoval za dôležité v záujme obžalovaného žalobcu. Iba súd príslušný na konanie v trestnej veci je oprávnený vyhodnotiť zákonnosť tohto dôkazu a relevantnosť jeho obsahu, avšak toto hodnotenie, nemôže znamenať vážne zníženie dôstojnosti žalobcu alebo jeho vážnosti v spoločnosti, pretože aj prípadný odsudzujúci rozsudok založený na tomto listinnom dôkaze by bol prejavom zákonnej kompetencie štátu vyplývajúcej z Ústavy SR. Úkony súdu voči obžalovanému žalobcovi v priebehu trestného konania umožnené zákonom nemôžu predstavovať neoprávnený zásah do jeho osobnostných práv chránených ustanovením § 11 OZ, a to ani v prípade, ak by došlo k jeho oslobodeniu. Vykonanie dôkazu a rozhodnutie v trestnej veci je zásahom dovoleným, resp. predpokladaným zákonom. Preto tvrdenia žalobcu majúce za cieľ preukázať vznik ujmy neobstojí. Samotné určenie, že žalovaní zasiahli do práv žalobcu na súkromie je postačujúce a predstavuje pre žalobcu dostatočnú satisfakciu za porušenie jeho práva.

3. O trovách konania účastníkov rozhodol súd prvej inštancie v súlade s ust. § 142 ods. 2 O.s.p. v znení platnom do 30.6.2016.

4. Proti tomuto rozsudku, a to proti výrokom, ktorými bolo žalobe vyhovené a o trovách konania podal včas odvolanie žalovaný v 1.rade, ktorý navrhol v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť tak, aby návrh žalobcu bol zamietnutý a aby sa žalovanému v 1.rade priznala náhrada trov konania, alternatívne navrhol rozsudok v napadnutej časti II. a IV. zrušiť a v rozsahu zrušenia vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Žalovaný v 2.rade nesúhlasí so záverom súdu, že žalovaná v 2.rade odňala žalobcovi z jeho dispozície listy, ktoré dostal od svojej bývalej manželky. Vychádzajúc z výpovede žalovanej v 2.rade vyplynulo, že žalobca povolil jej s listinami jemu adresovanými nakladať. Zdôraznil, že žalovaná v 2.rade vystupuje v trestnom konaní na OS Brezno ako poškodená a žalobca je podozrivý zo spáchania trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, ktorého činu sa mal dopustiť práve na žalovanej v 2.rade. Tieto skutočnosti preukazujú existenciu okolností vylučujúcich neoprávnenosť zásahu do ochrany osobnosti, ktorej určenia sa žalobca v tomto konaní domáha. Súd nedostatočne zvažil a vyhodnotil okolnosti, za ktorých boli tieto listiny predložené v trestnom konaní, vzhľadom na daný stav je možné a nutné vyhodnotiť takéto konanie ako primerané a toto nie je v rozpore so záujmami žalobcu, na ktorých je potrebné bezpodmienečne za uvedeného stavu trvať. Nemožno vyvodiť záver, že tým, že sa veci nachádzajú v trestnom spise, je ich založenie v spise spôsobilé znížiť vážnosť žalobcu v očiach spoluobčanov. Z existencie povinnosti mlčanlivosti tak členov senátu trestného súdu aj súdnych úradníkov nemožno vyvodiť záver o zverejnení listín na verejnosti, a teda zníženia vážnosti údajne dotknutej osoby v očiach spoluobčanov a verejnosti. Žalovaný v 1.rade konal v súlade so svojimi povinnosťami tak ako mu to ustanovuje Zákon o advokácii v zmysle tom, že je povinný využívať pri uplatňovaní práv a chránených záujmov klientov zákonom prípustné prostriedky a spôsoby poskytovania právnej pomoci. Žalovaný v 1.rade bol žalovanou v 2.rade inštruovaný, bolo mu oznámené, že žalovaná v 2.rade bola žalobcom o dotknutých listinách upovedomená, tieto čítala, a teda, že s týmito môže nakladať a že tieto navrhuje a žiada predložiť ako dôkaz v trestnom konaní. Žalovaný v 1.rade tak na pokyn svojej klientky aj urobil. Ak advokát urobí v záujme účastníka podanie, ktoré vychádza z podkladov, ktoré mu oznámil klient, nejde o neoprávnený zásah, ak toto tvrdenie je primerané veci, o ktorú pred súdom ide. Údajné správanie sa žalobcu voči žalovanej v 2.rade, za ktoré je v trestnom konaní stíhaný, možno uzavrieť ako niekoľkonásobne horšie čo sa týka ujmy ako jednoduché predloženie listov, s ktorými žalobca žalovanú v 2.rade oboznámil. Žalovaný v 1.rade zároveň vyčíslil vzniknuté trovy konania, náhradu ktorých žiadal v súvislosti s týmto odvolacím konaním priznať.

5. Proti rozsudku, a to proti výroku o zamietnutí žaloby o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, podal včas odvolanie aj žalobca, ktorý navrhol v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konanie. Zdôrazňuje, že zásahu do jeho práva na ochranu osobnosti v časti týkajúcej sa jeho súkromia sa dopustili obaja žalovaní v úmysle sťažiť jeho situáciu obžalovaného vo veci, kde je už od roku 2004 trestne stíhaný a ktorá vec ukončená nebola. Zdôrazňuje, že obaja žalovaní zavinili úmyselne, že odcudzené listy opisujúce otázky súkromia jeho a prvej manželky sa dostali do rúk tretích osôb a ide z jeho pohľadu o zásah mimoriadne významný. Listy, ktoré by mal k dispozícii iba jeden senát okresného súdu, jeden odvolací, či dovolací senát, by sa nedostali k väčšiemu počtu občanov ako je tomu v jeho veci. Nie je rozhodujúce či ide o sudcov alebo asistentov, ktorí majú k

spisom prístup. Listiny neoprávnene odňaté z jeho súkromia a predložené na pojednávaní v rozpore s Trestným poriadkom boli sprístupnené všetkým, ktorí boli v ten deň v súdnej sieni na Okresnom súde Kežmarok prítomní. Oboznámenie podstatného obsahu listov zo strany žalovaného v 1.rade na súdnom pojednávaní je dostatočný dôvod na to, aby mal právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. To, či súd vykoná v budúcnosti dôkaz týmito listami je podľa jeho názoru nepodstatné. Zdôraznil, že jeho trestná vec trvá už 12 rokov, sudcovia zo spisu už vopred majú voči nemu nepriateľský vzťah a každú jeho obranu a predložený dôkaz považujú za nátlak a doslova ho považujú v rozpore s prezumpciou neviny za vinného, lebo sa im javí ako násilník. Nepochybne stav, keď sa v trestnom spise nachádzajú nezákonne získané listy, nezákonne predložené do trestného spisu a tieto listy si do dnešného dňa prečítalo, resp. malo možnosť prečítať mnoho ľudí, je splnená podmienka, že zásah mal mimoriadny dopad na jeho postavenie v spoločnosti. Žalobca zdôrazňuje, že je emeritný prokurátor, sudca Krajského súdu v Bratislave, dlhoročný advokát, a teda sa pýta, akú mienku o ňom na základe dvoch listov súkromnej povahy získali sudcovia prísediaci a súdny úradníci. Takýto rozsah zásahu do jeho súkromia už nemožno ospravedlniť tým, že obžalovaný musí isté zásahy do svojho súkromia v trestnom konaní znášať, lebo za 12 rokov je tých zásahov nad prípustnú mieru a vec nie je právoplatne skončená. Rozhodnutie o zamietnutí jeho nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je v rozpore s tým, čo sa v skutočnosti okolo predloženia súkromných listov na pojednávaní 11.5.2006 udialo a tým, že sa o veci oboznámil už značný počet osôb a má to aj na sudcov negatívny pohľad na jeho osobu. Nepriznanie nemajetkovej satisfakcie je tak nesprávne a nespravodlivé. Poukazuje tiež na podanú námietku zaujatosti, ktorá doteraz nebola vyriešená odvolacím súdom a trvá na tom, že postup sudcu na pojednávaní dňa 9.10.2015 bol v rozpore s O.s.p., ústavou, aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Sudca nesmie dopustiť, aby jeden účastník konania znevažoval druhého účastníka. Konanie sudcu, ktorý umožnil žalovanej v 2.rade, aby po zákonom poučení klamala a tvrdila o ňom opakovane nepravdivo, že bol obvinený a obžalovaný pre týranie syna je neprijateľné a navyšiac nemalo pre rozhodnutie súdu žiadnu dôležitosť. Ako mohol sudca pripustiť takéto otázky o údajnom týraní jeho syna, ak nie je podstatné čo sa deje v trestnom konaní a čo je jeho predmetom. V konečnom dôsledku takýto postup sudcu mal vplyv aj na rozhodnutie o jeho nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Považuje za výsmech spravodlivosti konštatovanie, že prejednanie veci a skonštatovanie zásahu do súkromia žalobcu postačuje na ochranu jeho práv a je dostatočnou satisfakciou. Má za to, že sudca má byť pre takýto jeho postup v konaní postup v konaní vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. V zmysle týchto dôvodov žalobca navrhol podanému odvolaniu vyhovieť.

6. Žalobca sa taktiež vyjadril k podanému odvolaniu žalovaného v 1.rade, ktoré považuje za neopodstatnené a navrhol tomuto odvolaniu nevyhovieť. Poukázal v tejto súvislosti na dôvody ním podaného odvolania vo veci samej.

7. Odvolací súd preskúmal rozsudok v napadnutom rozsahu, a teda vo výrokoch o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, vo výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 1.rade a v súvisiacom výroku o trovách konania v zmysle zásad vyjadrených v § 379, § 380, § 381 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.) spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného v 1.rade je opodstatnené.

8. Samostatné spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom ide o samostatné práva a povinnosti a každý koná sám za seba. Súd rozhoduje o každom nároku a povinnosti samostatne (§ 76 C.s.p.). Nerozlučné spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom ide o také spoločné práva a povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na každého, kto vystupuje ako žalobca alebo žalovaný; procesný úkon jedného z nich platí i pre ostatných (§ 77 ods. 1 C.s.p.).

9. Ak je v občianskom sporovom konaní na jednej alebo oboch procesných stranách viacero účastníkov, ide o ich procesné spoločenstvo (aktívne alebo pasívne). V závislosti od intenzity prepojenia jednotlivých strán v takomto procesnom spoločenstve so zreteľom na obsah ich vzájomného hmotnoprávneho vzťahu, príp. spoločného vzťahu k tretím osobám sa rozlišuje spoločenstvo samostatné a nerozlučné. Pre posúdenie, či ide o samostatné alebo nerozlučné spoločenstvo, je rozhodujúca povaha predmetu konania vyplývajúca z hmotného práva. O nerozlučné spoločenstvo ide tam, kde hmotné právo neumožňuje, aby predmet konania bol prejednaný a rozhodnutý samostatne voči každému spoločníkovi. V danom prípade z právnej úpravy, ktorú treba aplikovať na vzájomného vzťahu žalobcu a žalovaných v 1.a 2.rade (t. j. Občiansky zákonník ust. § 11 a nasl.) nevyplýva, žeby predmet konania nemohol byť

prejednaný a rozhodnutý samostatne voči každému zo žalovaných. To znamená, že medzi žalovanými v 1.a 2.rade ide o pasívne spoločenstvo samostatných spoločníkov. Úkon žalovaného v 1.rade, ktorý realizoval vo vzťahu k žalobcovi podaním odvolania proti výroku rozsudku v jeho vyhovujúcej časti, preto nemá právne účinky aj vo vzťahu k žalovanej v 2.rade. Odvolací súd preto preskúmaval rozsudok v tejto časti vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 1.rade, keďže nejde o prípad predpokladaný ust. § 379 písm. b/ C.s.p..

10. V prejednávanej veci sa žalobca domáhal ochrany osobnosti v časti jeho súkromia, keď k zásahu do osobnostných práv malo dôjsť konaním žalovaných v 1.a 2.rade odňatím dvoch listov osobnej povahy z jeho súkromia a ich predložením do trestného spisu. Je zrejmé, že na Okresnom súde Kežmarok prebiehalo pod sp. zn. XT/XX/XXXX konanie proti žalobcovi ako obžalovanému pre trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby, žalovaná v 2.rade, manželka žalobcu, v tomto konaní bola poškodenou osobou a zastupoval ju žalovaný v 1.rade. Nebolo sporné, že uvádzané dva listy písala prvá manželka žalobcu, boli adresované žalobcovi a obsah sa týkal ich finančných, vzťahových a rodinných záležitostí. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že tieto listy sú prejavom osobných vzťahov určitej intenzity medzi dvoma súkromnými osobami. Žalovaná v 2.rade tvrdila, že poznala obsah listov, ktoré jej žalobca v predchádzajúcom období dal prečítať, boli uložené v pivničných priestoroch domu žalobcu, ktorý dom spoločne obývali a v priebehu trestného konania tieto listy predložila svojmu právnenému zástupcovi, žalovanému v 1.rade. Žalovaný v 1.rade predložil listy na hlavnom pojednávaní dňa 11.5.2006 v spomínanom trestnom konaní a argumentoval, že tento postup prejednaný so žalovanou v 2.rade (záznam z porady s klientom zo dňa 9.5.2006, č. I. 221) súvisel s preukazovaním viny žalobcu obžalovaného pre trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby, ktorého sa mal dopustiť voči žalovanej v 2.rade.

11. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

12. Podľa § 13 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov, a aby jej bolo dané primerané zadošťučinenie.

13. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadošťučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

14. Podľa čl. 15 ods. 1 Ústavy SR, každý má právo na život. Ľudský život je hodný ochrany už pred narodením.

15. Podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy SR, nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená. Obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom.

16. Základ súkromnoprávnej ochrany osobnostných práv obsahuje Občiansky zákonník v ust. § 11 až 16. Občianskoprávna úprava v tejto oblasti vychádza z druhej hlavy Ústavy Slovenskej republiky, najmä z čl. 14, 15, 16, 19, 20 a 21 a je konkretizovaná v právnych vzťahoch subjektov s rovnakým právnym postavením. Špecifickosť osobnostných práv spočíva v ich predmete (objekte), ktorým nie je hmotná vec alebo priamo osobnosť človeka, resp. na hmotnom substráte zachytená stránka osobnosti človeka. Predmetom ochrany je osobnosť fyzickej osoby v jej celistvosti. Čiastkové osobnostné práva sú preto chránené len v rámci celkovej osobnosti. Aj výpočet jednotlivých čiastkových osobnostných práv v § 11, ktoré vytvárajú jednotné základné osobnostné práva, je len demonštratívny. Jednotlivé aspekty ochrany osobnosti v občianskom práve sa členia na právo na česť a dôstojnosť, právo na meno, právo na prejavy osobnostnej zachytené na hmotnom substráte, právo na telesnú integritu, právo na súkromie.

17. Medzi základné hodnoty osobnosti, ktoré výslovne uvádza § 11 patrí aj právo ochranu života a zdravia. Ochrana práva na súkromie zahŕňa širokú ochranu intímnej sféry, vnútorného myšlienkového, či citového života človeka, jeho život v rodine vo vzťahu k inej osobe, s ktorou je v úzkom citovom alebo obdobnom vzťahu. Svojim spôsobom ide o základné osobnostné právo, pretože zásahy do práva na

meno, podobu, prejavy osobnej povahy, či telesnú integritu sa zväčša bezprostredne týkajú aj vnútornej intímnej sféry fyzickej osoby.

18. Zákon neposkytuje ochranu proti akémukoľvek zásahu, ale len proti takému zásahu, ktorý je neoprávnený. Neoprávnený zásah musí byť spôsobilý privodiť ujmu na osobnosti fyzickej osoby z hľadiska jej postavenia v spoločnosti. Za neoprávnený nemožno považovať zásah do osobnostnej sféry, ak ide o okolnosti vylučujúce protiprávnosť konania (napr. výkon práva, plnenie povinnosti, svojpomoc, nutná obrana, či krajná núdza). Občianskoprávna ochrana osobnosti je založená na objektívnom zodpovednostnom princípe.

19. Podstata základného práva priznaného podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR spočíva v oprávnení každého reálne sa domáhať ochrany svojich práv na súde, že tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola namietanému právu poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré ustanovenie o súdnej ochrane vykonávajú.

20. Základom daného sporu je konflikt výkonu práv žalovanej v 2.rade ako poškodenej v trestnom konaní v spojení s konaním žalovaného v 1.rade, ktorého podstata súvisela s uplatňovaním zákonom garantovaných práv na ochranu života a zdravia s právom na ochranu osobnosti žalobcu v časti jeho súkromia, ktoré je taktiež garantované zákonom a rovnako ako u žalovanej v 2.rade aj Ústavou SR.

21. Každý konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd treba riešiť prostredníctvom zásady ich spravodlivej rovnováhy (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 22/06).

22. Všetky základné práva a slobody sa chránia len v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu, či dokonca popretiu iného práva alebo slobody (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 7/96).

23. Podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

24. Podľa čl. 8 ods. 2 Dohovoru, štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

25. Súd prvej inštancie v zásade správne skonštatoval, že vlastnosť listov získaných žalovanou v 2.rade spôsobom zasahujúcim do súkromia žalobcu dopadá aj na osobu žalovaného v 1.rade, ktorý vedel o ich pôvode a obsahu. Rovnako obстоjí záver, že uvedené nie je spochybnením zákonnosti postupu žalovaného v 1.rade v trestnom konaní, v ktorom zastupoval žalovanú v 2.rade. Súd prvej inštancie však v tejto súvislosti nevyhodnotil správne proporcionálnu právu žalobcu so zákonom garantovanými právami žalovaných.

26. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na obsah a závery nálezu Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 9.12.2014 sp. zn. II. ÚS 1774/14, ktorý uvádza: „Ústavný súd sa stavia proti nekalým praktikám vzájomného elektronického sledovania a skrytého nahrávania pri súkromných a profesionálnych rokovaníach, ktoré sú spravidla nielen v rozpore s právom ale hodnotené po stránke sociálno-etickej rozširujú v spoločnosti atmosféru podozrievavosti, strachu, neistoty a nedôvery. Úplne odlišne je však treba posudzovať prípady, kedy je tajné vyhotovenie audiozáznamu rozhovoru súčasťou obrany obeti trestného činu proti páchatelovi alebo ak ide o spôsob dosiahnutia právnej ochrany pre výrazne slabšiu stranu významného občianskoprávneho a najmä pracovnoprávneho sporu. Zásah do práva na súkromie osoby, ktorej hovorený prejav je zaznamenávaný, je tu plne ospravedlniteľný záujmom na ochrane slabšej strany právneho vzťahu, ktorej hrozí závažná ujma. Zadováženie jediného alebo kľúčového dôkazu touto cestou je analogické ku konaniu za podmienok krajnej núdze, či dovolenej svojpomoci.“

27. Odvolací súd opätovne poukazuje na charakter trestného konania vedeného proti žalobcovi, v ktorom jeho manželka, žalovaná v 2.rade je osobou poškodenou a prejednávaná vec nepochybne súvisela s ochranou zdravia poškodenej (bez ohľadu na výsledok tohto trestného konania). Predloženie sporných

listov žalobcu osobnej povahy žalovaný v 1.rade dôvodne objasnil ako spôsob, ktorý umožňoval súdu dospieť k zisteniu skutkového stavu veci a napokon je zrejmé, že súd v trestnom konaní tieto listinné dôkazy prijal a pripojil ich k spisovému materiálu. Je potrebné zohľadniť obvyklú dôkaznú núdzu práve v tomto druhu trestného konania, v ktorom sa musí nepochybne preukázať páchanie násillia voči blízkej osobe. Žalovaný v 1.rade ako právny zástupca poškodenej žalovanej v 2.rade sa primerane zaujímal o to, ako jeho klientka získala listiny, obsahom ktorých bola komunikácia žalobcu a jeho bývalej manželky a v zmysle jej pokynov ich predložil ako listinný dôkaz, čo súd v trestnom konaní akceptoval. Napriek nepochybne osobnej povahe listov patriacich žalobcovi v tejto konkrétnej situácii podľa odvolacieho súdu, vzhľadom na vyššie uvedené, nemôže pri konflikte vzájomných práv strán sporu z pohľadu proporcionality prevážiť právo žalobcu na ochranu jeho súkromia pred právom žalovaného v 1.rade predkladať listinné dôkazy v trestnom konaní, ktorého podstatou bol tvrdený zásah do práv poškodenej žalovanej v 2.rade.

28. Odvolací súd preto postupom podľa § 388 C.s.p. zmenil rozsudok vo výroku, ktorým bolo žalobe vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 1.rade vyhovené tak, že v tejto časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

29. So zreteľom na to, že žaloba voči žalovanému v 1.rade nie je opodstatnená, odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie aj vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti vo vzťahu k žalovanému v 1.rade. Pokiaľ ide o zapltenie nemajetkovej ujmy v peniazoch voči žalovanej v 2.rade, hodnotí odvolací súd rozsudok v časti zamietnutia tohto nároku ako vecne správny. Súd prvej inštancie správne poukázal na dôkaznú situáciu, keď žalobca v konaní nepreukázal, že v dôsledku namietaného postupu žalovanej v 2.rade došlo k zníženiu jeho dôstojnosti alebo vážnosti v spoločnosti, čo by malo odôvodňovať postup súdu spôsobom predpokladaným § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V tomto smere odvolací súd tiež poukazuje aj na vyššie uvádzané závery.

30. Neobstojí napokon ani odvolacia námietka žalobcu, ktorý tvrdí, že o veci rozhodoval zaujatý sudca. Obsah spisu potvrdzuje, že Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 1.4.2015 č. k. 6NcC/8/2015-134 rozhodol, že sudca Okresného súdu Z. F. F. D. nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. V súvislosti s týmto rozhodovaním o zaujatosti zákonného sudcu žalobca namietal, že nadriadený súd už v predchádzajúcom období opakovane prejednikoval, že v sporoch, kde sú účastníkmi konania J. a R. X., sú všetci sudcovia Okresného súdu Kežmarok vylúčení. Skutočnosť, že zákonný sudca nastúpil do funkcie neskôr, nebola podľa žalobcu významná. Mal za to, že ak sú všetci sudcovia Okresného súdu Kežmarok voči nemu tendenční a zaujatí, nie je možné, aby jeden či dvaja noví sudcovia, dostali na prejednanie jeho veci s odôvodnením, že ho nepoznajú a budú nestranní a spravodliví. Nadriadený súd neakceptoval tieto námietky žalobcu a rozhodol o nevyvúčení sudcu. Žalobca opakovane vzniesol námietku zaujatosti voči konajúcejmu sudcovi na pojednávaní konanom dňa 9.10.2015 (č. I. 215). Žalobca namietal, že zásadné pochybenie vyvolal sudca na tomto pojednávaní, keď pripustil slovný zásah žalovaného v 1.rade do výpovede žalovanej v 2.rade. Sudca nerozhodol o nepripustení otázky právneho zástupcu žalovaného v 1.rade s tým, že stav, ktorý pripustil sudca na pojednávaní je podľa žalobcu vážnym zásahom do jeho práva na spravodlivé a nestranné konanie a bolo porušením prezumpcie nevinu v jeho veci. Žalobca námietku zaujatosti doplnil aj písomným podaním z 10.10.2015 (č. I. 227) a tvrdí, že bol poškodený na svojich právach v zmysle O.s.p., Ústavy SR a Dohovoru o ochrane základných práv a ľudských slobôd. Zdôrazňuje, že nikto nemá právo tvrdiť verejne a navyiac do zápisnice o inom účastníkovi, že týral svoju manželku a navyiac aj syna, keď nikdy nebol pre takýto skutok čo len raz aj neprávoplatne odsúdený a navyiac, nebol pre konanie voči maloletému synovi ani obvinený. Sudca nemal pripustiť takýto postup a dovolil žalovanej v 2.rade tvrdiť o žalobcovi také veci, ktoré sú predmetom konania v inej trestnej veci, z ktorej mal v spise pripojené relevantné listiny. Má za to, že sudca nesmie konať svojvoľne a v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Sudca tým porušil princíp rovnakého prístupu k účastníkom konania.

31. Vychádzajúc z obsahu tejto námietky zaujatosti je zrejmé, že týka postupu sudcu v konaní prejednávanj veci, čo nebolo v zmysle § 14 ods. 3 O.s.p. v znení platnom do 30.6.2016 dôvodom na vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania veci a rovnaká právna úprava je vyjadrená aj v § 53 ods. 3 C.s.p.. Pokiaľ ide o vzťah zákonného sudcu k iným sudcom Okresného súdu Kežmarok, táto okolnosť už bola v minulosti žalobcom namietaná a o tejto námietke rozhodoval nadriadený súd spomínaným uznesením sp. zn. 6NcC/8/2015.

32. S poukazom na všetky dôvody odvolací súd rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti vo vzťahu k oboj žalovaným a o trovách konania medzi žalobcom a žalovanou v 2.rade potvrdil ako vecne správny postupom podľa § 387 ods. 1 C.s.p..

33. Pokiaľ ide o trovy celého konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 1.rade, ich náhradu žalovanému v 1.rade odvolací súd nepriznal. Je pravdou, že žalovaný v 1.rade bol vzhľadom na výsledok konania o podanej žalobe úspešnou stranou sporu, vznikol mu nárok na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 C.s.p., však odvolací súd poukazuje na ust. § 257 C.s.p., podľa ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Výnimočnosť dôvodov hodných osobitného zreteľa môže spočívať tak v okolnostiach prejednávanej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu. Rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 C.s.p. sa nesmie javiť ako neprímeraná tvrdosť voči subjektom konania a nesmie odporovať dobrým mravom. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery všetkých strán sporu, na okolnosti, ktoré viedli strany sporu k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. Je zrejmé, že žalobcovi bolo priznané oslobodenie od platenia súdnych poplatkov v plnom rozsahu uznesením Okresného súdu Kežmarok z 11.3.2009 č. k. 3C/41/2008-26. Žalobca je dôchodcom, nebolo zistené, aby mal príjem z vykonávanej pracovnej činnosti, pričom odvolací súd zohľadnil aj osobitý charakter prebiehajúceho konania. Pokiaľ ide o trovy odvolacieho konania medzi žalobcom a žalovanou v 2.rade, žalobca vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a žalovanej v 2.rade v tomto štádiu konania trovy nevznikli.

34. Uznesením zo dňa 9.10.2015 č. k. 4C/128/2011-234 súd prvej inštancie uložil žalobcovi poriadkovú pokutu vo výške 100,- eur s povinnosťou ju zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti uznesenia na účet Okresného súdu Kežmarok.

35. Vydané uznesenie súd prvej inštancie odôvodnil ust. § 53 O.s.p. v znení platnom do 30.6.2016. Súd prvej inštancie poukázal na priebeh pojednávania konaného dňa 9.10.2015 a zvukovú nahrávku z tohto pojednávania, z ktorých vyplýva, že žalobca hrubým spôsobom sťažil priebeh pojednávania tým, že rušil poriadok v pojednávacej miestnosti, v tomto konaní pokračoval aj potom, čo ho sudca opakovane vyzval, aby upustil od tohto konania pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty. Toto upozornenie sa žalobcovi zobrazilo na monitore umiestnenom pred ním, takže sa s ním ako nepočujúca osoba mohol oboznámiť. Žalobca rušil priebeh pojednávania tým, že do prejavu sudcu, príp. do výpovede žalovanej v 2.rade vstupoval svojim nesúhlasným prejavom bez toho, aby mu sudca udelil slovo alebo sám o slovo požiadal. Jeho slovné prejavy boli svojvoľné a do priebehu pojednávania takto vstupoval dlhodobo, opakovane, kedykoľvek to sám uznal za vhodné. Tento prejav z dôvodu jeho intenzity znemožňoval ďalšie pokračovanie v pojednávaní až do tej miery, že súd musel pojednávanie prerušiť na dobu 10 minút, vyzvať prítomných, aby opustili pojednávaciu miestnosť, a to za účelom upokojenia situácie. Výšku poriadkovej pokuty vo vzťahu k miere, akou žalobca rušil priebeh pojednávania považoval súd za symbolickú. Vzal za zreteľ sluchové postihnutie žalobcu a jeho emocionálne rozrušenie vyplývajúce z výsluchu žalovanej v 2.rade, čo je do určitej miery pochopiteľné. To však nemôže byť ospravedlnením jeho správania, najmä ak súd vytvoril žalobcovi prostredníctvom technických zariadení podmienky na to, aby mohol sledovať priebeh pojednávania. Sluchové postihnutie nemôže byť dôvodom na to, aby žalobca bez vyzvania sudcu opakovane, dlhodobo a svojvoľne vstupoval do priebehu pojednávania krikom a prejavmi nesúhlasu s jeho priebehom. Pokuta nebola uložená z dôvodu zvýšenej intenzity jeho hlasu, ktorá je vzhľadom na jeho sluchové postihnutie normálnym javom. Nielen súd, ale aj žalobca ako osoba so sluchovým postihnutím by mal prispieť k dôstojnosti a plynulosti pojednávania o to viac, že použitie technických prostriedkov a zvýšený dôraz na priebeh pojednávania má za následok, že toto pojednávanie je po procesnej a technickej stránke náročnejšie. Táto náročnosť je výrazom zvýšeného dôrazu súdu na zachovaní práv žalobcu pri dodržaní rovnosti účastníkov konania. Správanie žalobcu na tomto pojednávaní bolo pre súd prvej inštancie zarážajúcejšie o to viac, že žalobca v minulosti pôsobil ako sudca, prokurátor a advokát. Uvedené predpokladá, že žalobcovi sú známe nielen zákonné podmienky správania sa účastníkov v pojednávacej miestnosti v zmysle spravovacieho poriadku, ale mala by mu byť vlastná aj vyššia úroveň morálnych a etických noriem dodržiavaných pri pojednávaní súdu. Rovnako ako bol poskytnutý priestor žalobcovi pri jeho výsluchu na pojednávaní 30.6.2015, bolo povinnosťou súdu rovnaký priestor poskytnúť aj žalovaným v ich účastníckych výpovediach, čo však bolo z dôvodu žalobcovho správania sťažené a plynulosť pojednávania bola narušená.

36. Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie žalobca, ktorý navrhol vydané uznesenie zrušiť ako nezákonné. Uvádza, že sudca uskutočnil pojednávanie s pomocou duálneho monitora z dôvodu, že je žalobca hluchý, pričom konštatuje, že by mal byť žalobca za takýto postup sudcovi povďačný. Nesúhlasí s takouto argumentáciou súdu prvej inštancie, keďže zabezpečenie rovnosti práv účastníkov nie je ľudomilstvo, za ktoré by účastník konania mal byť sudcovi vďačný, ale ide o zákonnú povinnosť súdu. Tvrdí, že sudca mu od okamihu ako zmenil žalobný návrh vedome a cielene bránil zmenený návrh odôvodniť. Išlo predsa o novú situáciu, bolo jeho právom sa k takejto zmene návrhu vyjadriť aj argumentačne s poukázaním na platnú judikatúru. Sudca mu však nedovolil argumenty právneho charakteru uviesť a dal slovo žalovanej v 2.rade. Dovolil žalovanej opakovane, aby ho ohovárala, keďže tvrdila, že bol obvinený a aj bol vo väzbe a obžalovaný nielen za týranie jej osoby, ale aj týranie ich maloletého syna. Napriek jeho slušnej a včasnej námietke, že nebol stíhaný kvôli synovi a nie je vecou súdu zaoberať sa tým, čo je predmetom obžaloby Okresného súdu Brezno, sudca mu v rozpore s právom uložil poriadkovú pokutu. Stalo sa tak v situácii, keď žalovaná v 2.rade opakovane nepravdivo po zákonom poučení vypovedala o žalobcovi znevažujúco a výslovne zasiahla jeho osobnostné práva. Nemožno ospravedlniť konanie sudcu, ktorý dopustí, aby jeden účastník konania s prispením právneho zástupcu a aj samotného sudcu znevažoval žalobcu, ako sa stalo na pojednávaní 9.10.2015. Do momentu, kedy súd pripustil spomínanú výpoveď žalovanej v 2.rade bolo pojednávanie bezproblémové, nikdy pojednávanie nerušil, neznevažoval strany ani sudcu. Žalobca zdôrazňuje, že nie je menejcenný, aj keď nepočuje, a nik nesmie znevažovať jeho osobnostné práva. Predmetom konania je zásah žalovaných do jeho súkromia, keď v čase jeho väzby mu ukradli zo súkromia listy prvej manželky a použili ich ako „dôkazy“ proti nemu v trestnej veci. Judikatúra jasne uvádza, že nie je podstatná pohnútkou ani situácia, za akej boli listy z jeho súkromia odňaté a je nepochybné, že žalovaní sa dopustili na pojednávaní zásahu do jeho osobnostných práv s prispením súdu. Nie je možné trestať účastníka konania za to, že sa voči nepravdivým ohováraniam zo strany iných účastníkov konania bráni. Námietky voči protokolácii sa nedajú podajú po pojednávaní a nie je v súlade s ochranou jeho práv možné, aby sudca na viac strán protokoloval krivú výpoveď spočívajúcu okrem iného v tom, že má byť tyranom vlastného dieťaťa. Súd mu neprípustne neumožnil predložiť dôkazy na pravdivosť jeho tvrdení s tým, že jeho otázky majú zmysel, keďže má za to, že žalovaná v 2.rade je tak duševne chorá, že nevie čo hovorí. Uvádza, že nemal ani najmenšiu snahu znižovať dôstojnosť pojednávania. Naopak smeroval iba k tomu, aby sudca v súlade s O.s.p. zabezpečil mu ochranu práv a dbal na to, aby ho druhí účastníci konania neznevažovali. Poukazuje na § 24 ods. 1 Trestného zákona, ktorý hovorí o krajnej núdzi, netvrdí, že by sa dopustil nejakého protiprávneho konania, ale v analógii sa žalobca bránil trvajúcemu stavu v tom, že bol neprípustne označený z pochopením sudcu ako tyran dieťaťa, a to v snahe, aby súd zamietol jeho návrh. Z mysle týchto dôvodov žalobca navrhol podanému odvolaniu vyhovieť.

37. Podľa § 470 ods. 1 C.s.p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákona aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

38. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá C.s.p., právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

39. Podľa § 53 ods. 1 O.s.p. v znení platnom do 30.6.2016, tomu kto marí uplatnenie základného práva iného účastníka konania alebo kto hrubo sťažuje postup konania tým, že v súdom určenej lehote neurobí súdom uložený úkon alebo nesplní jemu súdom uloženú povinnosť a svoju nečinnosť v konaní neospravedlní včas a vážnymi dôvodmi alebo sa neustanoví na súd, hoci naň bol riadne a včas predvolaný a svoju neprítomnosť neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami alebo kto neposlúchne príkaz súdu alebo kto ruší poriadok, alebo kto urobí hrubo urážlivé podanie, súd môže uložiť uznesením poriadkovú pokutu až do výšky 820,- eur.

40. Podľa § 102 ods. 1 písm. d/ C.s.p., súd môže uložiť poriadkovú pokutu tomu kto sťažuje postup konania najmä tým, že ruší poriadok alebo dôstojný priebeh pojednávania.

41. Poriadková pokuta v zmysle citovaných zákonných ustanovení je krajným opatrením a je možné ju uložiť tam, kde iné, miernejšie prostriedky nevedli k náprave. Z výchovnej funkcie poriadkovej pokuty ako peňažnej sankcie vyplýva možnosť (nie povinnosť) jej uloženia súdom a predstavuje jeden z právnych prostriedkov, ktorý má slúžiť súdu v rámci vedenia pojednávania na to, aby využitím týchto nástrojov mohol viesť pojednávanie tak, aby splnilo výchovný účel a aby prebiehalo dôstojne a nerušene. Z ústavného hľadiska musí byť poriadková pokuta uložená v súlade so zákonom, musí spočívať na

relevantných a dostatočných dôvodoch a musí byť pritom zachovaný aj primerane vyvážený vzťah medzi použitými prostriedkami (vrátane výšky pokuty) a sledovaným cieľom.

42. Vychádzajúc z obsahu zápisnice o pojednávaní konanom dňa 9.10.2015 možno konštatovať, že žalobca rušil priebeh pojednávania aj po tom, čo bol súdom vyzvaný na upustenie od tohto konania, hlasito a opakovane vstupoval do konania svojim nesúhlasným prejavom, predovšetkým vtedy, keď vypovedali žalovaní v 1. a 2.rade. Za účelom upokojenia situácie súd toto pojednávanie prerušil na dobu 10 minút s poukazom na vyššie spomínané správanie sa žalobcu.

43. Hlasným spôsobom vyjadrovaná nespokojnosť s priebehom pojednávania zo strany žalobcu a neuposlušnosť príkazu súdu, aby upustil od takéhoto konania je rušením poriadku, ktoré môže byť dôvodom pre uloženie poriadkového opatrenia, čo súd prvej inštancie správne vyhodnotil. Je zrejmé, že s ohľadom na vzťah žalobcu a žalovanej v 2.rade, ktorá vypovedala na tomto pojednávaní a s prihliadnutím na spory prebiehajúce medzi nimi bol prejav žalobcu emocionálne vypätý a uvedené možno pochopiť a akceptovať. Povinnosťou žalobcu však bolo počúvnuť ďalšie výzvy súdu, aby upustil od vyjadrovaných nesúhlasných prejavov tak, aby priebeh ďalšieho pojednávania rušený nebol. Je ďalej zrejmé, že v tejto súvislosti išlo zo strany žalobcu o rušenie priebehu pojednávania po prvýkrát v dôsledku čoho sa odvolací súd nestotožňuje s výškou uloženej poriadkovej pokuty. S poukazom na uvádzané dôvody mal odvolací súd za to, že primeraným je uloženie poriadkového opatrenia v rozsahu 20,- eur, v dôsledku čoho postupom podľa § 388 C.s.p. zmenil preskúmané uznesenie súdu prvej inštancie a rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).